

**OBJAŚNIENIA WARTOŚCI
PRZYJĘTYCH W WIELOLETNIEJ
PROGNOZIE FINANSOWEJ
GMINY STRZYŻEWICE NA LATA
2018 – 2021 OBEJMUJĄCEJ KWOTĘ
DŁUGU NA 2018 – 2032**

Strzyżewice – Listopad 2017

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 226 - 231 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych zobowiązane są do sporządzenia wieloletniej prognozy finansowej (dalej WPF).

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest dokumentem strategicznym służącym ocenie długoterminowego potencjału w celu zaplanowania dochodów i wydatków bieżących oraz ustalenia możliwości inwestycyjnych niezbędnych do dalszego rozwoju gminy. Ponadto służy ocenie zdolności kredytowej gminy oraz wskazuje na możliwości finansowe w dłuższym horyzoncie czasowym niż roczny budżet.

Zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych WPF obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat, jednak nie może być krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków wieloletnich. Do WPF dołączono prognozę kwoty długu, którą sporządzono się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Inicjatywa w sprawie sporządzania projektu WPF i jej zmiany należy do zarządu JST (w tym przypadku Wójta Gminy).

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Strzyżewice została opracowana na lata 2018-2032, co wynika z ujęcia prognozy kwoty długu stanowiącej integralną część WPF na okres zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań.

Przy konstrukcji WPF Gminy Strzyżewice bazowano na założeniach makroekonomicznych sporządzonych przez Ministerstwo Finansów na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. WPF ma formę uchwały, która składa się z części tabelarycznej i opisowej.

W latach objętych prognozą finansową poziom dochodów i wydatków oszacowano w oparciu o trendy historyczne poszczególnych źródeł dochodów i kategorie wydatków gminy w latach ubiegłych oraz realizację planu za III kwartały 2017 roku.

W związku z kroczącym charakterem prognozy, która corocznie powinna być aktualizowana, poszczególne pozycje WPF gminy, które podlegają objaśnieniom zostały zawarte w następujących okresach:

- dane zawarte dla roku 2015 i 2016 przedstawiają stan faktycznie zrealizowanych budżetów,
- dane dla 2017 roku przyjęto jako przewidywane wykonanie (plan za III kwartały 2017 r.),
- dane zawarte dla 2018 roku obejmują wartości wynikające z projektu budżetu,
- dane w latach 2019-2021 stanowią prognozę ustaloną w oparciu o przyjęte założenia.
- dane w latach 2022-2032 to wartości niższe od planowanych w roku 2021 za sprawą dużo niższych dochodów i wydatków majątkowych, w związku z brakiem możliwości oszacowania dotacji majątkowych. Ponadto w dotacjach i wydatkach Pomocy społecznej zmniejszono plan w zakresie programu 500+ ze względu na odległy okres prognozowania.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach a nie na informacjach pewnych.

Realność WPF będzie zależała od wielu czynników, tj.:

- wewnętrznych – zależnych od organów gminy (polityka finansowa gminy),
- zewnętrznych – niezależnych od organów gminy (inflacja, bezrobocie, oprocentowanie kredytów, regulacje prawne obowiązujące samorzady, lokalne potrzeby społeczne).

Podstawowe dane budżetu, które mają bezpośrednie przełożenie na wynik budżetu i wynik zadłużenia są prognozowane na podstawie wielu danych, które mają wpływ na ich wielkość. Wielkości przyjmowane w WPF i budżecie w dużym stopniu zależą od czynników obiektywnych, a możliwości finansowe i wykonanie budżetu danego roku mają wpływ na kształt WPF.

Zgodnie z brzmieniem art. 226 ustawy o finansach publicznych WPF powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące, w tym na obsługę długu,
- dochody majątkowe, w tym ze sprzedaży majątku,
- wynik budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- przeznaczenie nadwyżki albo sposób finansowania deficytu,
- przychody i rozchody budżetu z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia,
- kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób finansowania długu,
- objaśnienia przyjętych wartości.

DOCHODY

Dochody w WPF zgodnie z art. 226 ustawy o finansach publicznych prezentowane są z podziałem na dochody bieżące i dochody majątkowe. Ustalone wartości tych dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia.

W dochodach bieżących dokonano podziału na:

- podatki i opłaty lokalne,
- udziały w CIT i PIT,
- subwencje z budżetu państwa,
- dotacje

W dochodach majątkowych wyszczególniono:

- dochody z majątku,
- dotacje na inwestycje.

DOCHODY BIEŻĄCE

Dochody bieżące są to dochody niebędące dochodami majątkowymi (art. 235 ust. 2 ustawy o finansach publicznych). W celu ograniczenia ryzyka braku realności przyjętych założeń planistycznych dla dochodów bieżących wyznaczony okres czasowy prognozy został podzielony na trzy okresy:

I okres – 2018 rok – gdzie plan dochodów został przyjęty zgodnie z projektem budżetu na 2018 r., a sposób ich oszacowania opisano w objaśnieniach do projektu budżetu. Plan dochodów na ten rok oszacowano na poziomie 27.727.522,07 zł.

II okres to lata 2019-2021, w którym dochody oszacowana na podstawie danych historycznych i wskaźników makroekonomicznych. W latach tych planuje się następujące kwoty dochodów:

Rok 2019 - 28.230.000,00 zł,

Rok 2020 - 28.300.000,00 zł,

Rok 2021 - 27.500.000,00 zł.

III okres to lata 2022 -2032, gdzie dochody począwszy od 2032 r. pozostawiono na poziomie 2023 roku.

Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego jak i limit obciążenia spłatami zadłużenia.

W omawianym okresie założono następujące wpływy do budżetu:

Podatki i opłaty lokalne

- Plan na 2018 r. przyjęto w wielkościach przewidywanego wykonania w roku 2017, biorąc pod uwagę nie podwyższania stawek podatkowych przez Radę Gminy na 2018 r.
- W kolejnych latach tj. 2019 – 2021 założono symboliczny wzrost podatków i opłat ze względu na wysokie obciążenia podatników, co spowodowałoby niską realizację tych wpływów.
- Na lata 2022 – 2032 wielkości tych dochodów pozostawiono na poziomie 2023.

Subwencje

To kolejna pozycja dochodów, której wielkość ustalana jest corocznie w ustawie budżetowej. Na rok 2018 przyjęto wielkości wynikające z informacji Ministra Rozwoju i Finansów Nr. ST.3.4750.37.52017 z dnia 12 października 2017 r.

Natomiast w następnych latach nie zakładano wzrostu subwencji, a nawet dokonano jej obniżenia biorąc pod uwagę zmniejszającą się liczbę dzieci, które

rozpoczną naukę szkolną począwszy od 2019, co będzie miało duży wpływ na wielkość tego dochodu.

Udziały w PIT I CIT

Zaplanowano na bardzo ostrożnym poziomie, bowiem wpływy te są silnie powiązane ze zjawiskami obserwowanymi na rynku pracy (brak większych zakładów, dość wysoki poziom bezrobocia, niskie wynagrodzenia, starzenie się społeczeństwa). Analiza lat ubiegłych wskazuje że dochody te rocznie wzrastają, dlatego założono wzrost średnio w granicach 2,3%.

Dotacje

Na to źródło dochodów składają się dotacje na zadania własne oraz dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i środki Unii Europejskiej. Na rok 2018 przyjęto dane z otrzymanych informacji z Krajowego Biura Wyborczego oraz Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie.

Na lata następne 2019 – 2021 przyjęto symboliczny wzrost, bowiem na etapie planowania dane o wysokości dotacji, nie obejmują wszystkich zadań, które w ciągu roku są wykorzystywane. Również nie planuje się dotacji na zadanie „Rodzina 500+” począwszy od 2020 r., ze względu na odległy okres prognozowania.

Pozostałe dochody ze źródeł własnych, wyżej niewymienionych

Założono wzrost o co najmniej przewidywalny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług. Oszacowanie tych dochodów w tak odległym czasie prognozowania jest niemożliwe.

Dotacje i środki UE na realizację zadań bieżących

Środki ze źródeł wewnętrznych nie podlegających zwrotowi przyjęto na lata 2018-2021 zgodnie z podpisanymi umowami lub złożonymi wnioskami o dofinansowanie. Gmina zamierza aplikować o nowe środki Unijne w ramach

nowej perspektywy finansowej, lecz na etapie sporządzania WPF brak danych o możliwości uzyskania tych dochodów.

DOCHODY MAJĄTKOWE

Dochody majątkowe prezentowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Strzyżewice na lata 2018 – 2021 obejmuje:

- dotacje i środki na inwestycje,
- dotacje na dofinansowanie zadań własnych,
- dochody ze sprzedaży majątku

Na rok 2018 planowane dochody majątkowe są zgodne z projektem budżetu i wynoszą 10.975.681,27 zł z tego:

- dotacja z budżetu państwa i inwestycje drogowe - 389.000,00 zł
- dotacje na zadania inwestycyjne dofinansowane ze środków UE - 9.693.769,27 zł
- wpływy mieszkańców na realizację inwestycji - 892.912,00 zł

W latach 2019 – 2021 planowane dochody wynikają z podpisanych bądź planowanych do podpisania umów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków unijnych. Zaplanowano je w wysokościach realnych nie biorąc pod uwagę inflacji ani PKB, gdyż w tej kategorii dochodów uwzględnia się spodziewane dofinansowanie inwestycji ze środków budżetu państwa lub środków unijnych z perspektywy finansowej 2014 – 2020. Począwszy od 2022r. dochody te zaplanowano na stałym poziomie 1.500.000,00 zł z uwagi na brak możliwości rzetelnego oszacowania poziomu dochodów w tak odległym horyzoncie czasowym oraz obarczenie szacunków wysokim kosztem błędu.

WYDATKI

Wydatki w Wieloletniej Prognozie Finansowej prezentowane są zgodnie z przeznaczeniem wydatków w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe w szczególności wynikającej z art. 226 ustawy o finansach publicznych.

W wydatkach wyodrębniono m.in. wydatki na:

- obsługę długu,
- wydatki z tytułu wynagrodzeń i składek od nich naliczanych,
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST,
- wydatki majątkowe.

WYDATKI BIEŻĄCE

Proces planowania wydatków bieżących zdeterminowała regulacja art. 242 ustawy o finansach publicznych, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

W latach prognozy w poszczególnych kategoriach wydatków uwzględniono następujące wagi:

- wydatki z tytułu wynagrodzeń i składek od nich naliczanych na 2018 rok wynikają ze szczegółowej kalkulacji założeń do projektu budżetu. Na lata 2019-2021 założono wzrost średni o 1%.

- wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST na 2018 rok przyjęto w wielkościach skalkulowanych do projektu budżetu. W latach 2018-2021 założono minimalny wzrost, uwzględniając planowane oszczędności wydatków. Ostateczne decyzje w tym zakresie będą podejmowane na etapie projektowania poszczególnych budżetów.
- wydatki z tytułu obsługi długu zostały wyliczone zgodnie z harmonogramem spłaty kredytów i pożyczek już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia w latach następnych. W zakresie tych wydatków nie zakłada się stałych wskaźników, w związku ze zmiennością wydatków w tej grupie wynikających między innymi ze zmian oprocentowania (zmienna stawka WIBOR). Odsetki stanowią wielkości szacunkowe określone na podstawie zawartych umów i harmonogramów spłat.

W pozostałych grupach wydatków założono minimalny wzrost tj. świadczeniach na rzecz osób fizycznych – 1%, pozostałych wydatkach bieżących – 1%, dotacjach na zadania bieżące – 1,5%. W zakresie tych grup przyjęte zostały założenia niezmienności w stosunku do 2021.

Przy kalkulacji wydatków bieżących na 2018 rok zabezpieczono środki na minimum funkcjonowania poszczególnych jednostek. Dalsze ograniczenia wydatków bieżących są niemożliwe a wysokość wielu z nich jest niezależna od decyzji władz gminy. Przykładem są dotacje dla niepublicznych i publicznych jednostek oświaty, których wzrost wydatków nie znajduje pełnego pokrycia w subwencji oświatowej.

W strukturze wydatków bieżących największą grupę stanowią wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Wzrost wydatków płacowych w 2018 roku w stosunku do 2017 wynika między innymi z dodatkowych zatrudnień w oświacie nauczycieli w wyniku reformy systemu oświaty – likwidacja 2-ch oddziałów gimnazjum a powstanie 5 oddziałów – 7 klasy szkoły podstawowej od września 2017 roku. Ponadto wzrastają wydatki płacowe i pochodne w oświacie związane z awansami zawodowymi, odprawami emerytalnymi, nagrodami jubileuszowymi, zastępstwami chorobowymi oraz dodatkami motywacyjnymi. Wzrost wydatków płaconych w administracji to planowane odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe.

WYDATKI MAJĄTKOWE

W Wieloletniej Prognozie Finansowej w każdym roku zapisano koszty wydatków majątkowych zaprezentowane z nazwy przedsięwzięcia wieloletnie oraz przedstawiono pozostałe zadania majątkowe realizowane w cyklu jednorocznym.

W związku z ograniczonymi możliwościami gminy w zakresie generowania własnych środków na inwestycje, zakłada się, że kluczowym źródłem ich finansowania będą środki UE i dotacje budżetu państwa.

W prognozie uwzględniono wydatki związane z realizacją zadań, które:

- otrzymały dofinansowanie potwierdzone umową,
- zostały zapisane na listach projektów kluczowych,
- są wyłaniane w ramach procedur,
- gmina ubiega się o dofinansowanie.

Wprowadzenie do WPF w/w projektów wymagało zabezpieczenia w pełnej wysokości wydatków na ich finansowanie w latach 2018-2021, jednocześnie zapisując po stronie dochodów planowane dofinansowanie ze środków UE.

Biorąc pod uwagę, że Gmina będzie aplikowała o dofinansowanie kolejnych projektów, które są obecnie przygotowywane, w WPF zabezpieczono środki na wkład własny w przypadku pozyskania dofinansowania.

W WPF jako zadania inwestycyjne priorytetowe są:

- inwestycje kontynuowane z lat ubiegłych,
- zadania, na które otrzymano dofinansowanie ze środków unijnych,
- zadania, na które gmina może otrzymać dofinansowanie ze środków UE i budżetu państwa.

W roku 2018 kwota wydatków majątkowych zgodna jest z budżetem na 2018 r. i załącznikiem Nr 5 do Uchwały budżetowej. W latach 2019-2021 planuje się realizację zadań, na które gmina otrzymała lub może pozyskać dofinansowanie ze środków UE i budżetu państwa.

Wydatki majątkowe w latach 2022-2032 z uwagi na brak możliwości rzetelnego oszacowania poziomu wydatków w tak odległym horyzoncie czasowym oraz z uwagi na obciążenia szacunku wysokim ryzykiem błędu – zaplanowano wydatki na stałym poziomie i będą to przede wszystkim zadania finansowane środkami własnymi.

WYNIK BUDŻETU PRZYCHODY ORAZ ROZCHODY

WYNIK BUDŻETU

W zakresie wyniku budżetu (będącego różnicą pomiędzy dochodami a wydatkami) w ramach WPF w roku 2018 planowany jest deficyt budżetowy w kwocie 6.337.425,00 zł, natomiast od roku 2019 planowana jest nadwyżka budżetowa, która w okresie prognozowania przeznaczona będzie na spłatę zaciągniętych wcześniej kredytów i pożyczek na sfinansowanie zadań inwestycyjnych.

PRZYCHODY BUDŻETU

Na dzień przedłożenia projektu budżetu i WPF, gmina planuje przychody w następujących wielkościach:

2018 r. -	7.787.425,00 zł
2019 r. -	1.320.000,00 zł

Planowane przychody obejmują zaciągany dług (kredyty) na sfinansowanie deficytu budżetu i spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

ROZCHODY BUDŻETU

Rozchody określają spłaty rat zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek. W latach objętych prognozą uwzględniono spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w latach poprzednich zgodnie z podpisanymi umowami oraz planowane do zaciągnięcia w latach 2018-2019.

Rozchody zostały zaplanowane na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek i planowanych spłat kredytów i pożyczek planowanych do zaciągnięcia. W latach 2022 – 2032 planuje się wyłącznie rozchody zmniejszające dług publiczny.

DŁUG PUBLICZNY

Kwota długu, sposób jego finansowania i relacje o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych

Prognozę kwoty długu sporządzono zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych na okres, na który zaciągnięto i planuje się do zaciągnięcia zobowiązania tj. 2018 – 2032 r.

Prognozę poziomu zadłużenia na 2018 r. oraz kolejne lata skonstruowano przy założeniu poziomu zadłużenia na 31.12.2017 r. w kwocie 6.680.000,00 zł. Planuje się, że na koniec 2018 r. zadłużenie wyniesie 13.017.425,00 zł i od roku 2019 będzie się charakteryzowało tendencją malejącą.

Wydatki na obsługę zadłużenia, czyli spłatę odsetek oraz rat zadłużenia, będą wzrastały osiągając najwyższą wartość w 2019 r., zaś w następnych latach wykazują tendencję malejącą, aż do całkowitego wygaszenia w roku 2032.

Przyjmuje się, że spłata zadłużenia będzie finansowana w pierwszej kolejności z nadwyżki budżetowej, wolnych środków z lat ubiegłych, dochodów gminy bądź nowo zaciągniętych kredytów.

Relacja długu o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych przedstawiona została w części 9 załącznika Nr 1 do WPF. We wszystkich latach dla których została wyliczona (2018-2032), spełnia wymagania ustawowe.

PODSUMOWANIE

Wielkości przyjęte do WPF mają charakter szacunkowy i będą podlegały urealnieniu i zmianom w ciągu roku oraz przy opracowaniu budżetów na kolejne lata. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Strzyżewice została sporządzona realnie, rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami, zachowując wszystkie uregulowania wynikające z ustawy o finansach publicznych. Stan finansów publicznych przedstawiony w WPF na lata 2018-2032 będzie wymagał efektywnego gospodarowania środkami publicznymi, szczególnie w realizacji zadań publicznych. Wartości przyjęte w WPF na 2018 r. są spójne w zakresie wyniku budżetu, związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu gminy. Dane w poszczególnych kategoriach zostały zaplanowane w sposób bezpieczny.

Objaśnienia do załącznika Nr 2 Wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach budżetu Gminy Strzyżewice

Wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach budżetu Gminy Strzyżewice na lata 2018 – 2021 przedstawiono w Załączniku Nr 2 do WPF i obejmuje on:

1. Programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.
2. Programy, projekty lub zadania pozostałe.

Do przedsięwzięć zaliczono zadania, dla których określone zostały limity wydatków w poszczególnych latach oraz łączny limit zobowiązań. W ramach grupy przedsięwzięć wyodrębnione zostały przedsięwzięcia związane z działalnością bieżącą lub inwestycyjną. Pierwszą grupę stanowią przedsięwzięcia na wieloletnie programy, projekty i zadania finansowe z udziałem środków europejskich – bieżące.

Drugą grupę stanowią przedsięwzięcia pozostałe z podziałem na przedsięwzięcia majątkowe i bieżące związane z realizacją bieżących zadań j.s.t.

W ramach wykazanych przedsięwzięć nie ujęto umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i których płatności wykraczają poza rok budżetowy.